

Användningen av e-fakturering hos mikroföretagare i Österbotten

En kvalitativ studie

Frida West

Examensarbete för företagssekonomi (YH)-examen

Utbildningen för företagsekonomi

Vasa 2023

EXAMENSARBETE

Författare: Frida West

Utbildning och ort: Företagsekonomi, Vasa

Inriktning: Ekonomiförvaltning

Handledare: Cilla Salo

Titel: Användningen av e-fakturerings hos mikro företagare i Österbotten

---

Datum: 4.12.2023 Sidantal: 39

Bilagor: -

Abstrakt

Detta examensarbete behandlar användningen av e-fakturerings hos mikro företagare i Österbotten. Avsikten med arbetet var att undersöka varför vissa mikro företagare inte implementerat e-fakturerings, samt vilka fördelar man kan förvänta sig av användning av e-fakturerings. Avsikten var också att arbetet skulle fungera som ett hjälpmedel för mikro företagare som vill implementera e-fakturerings.

Undersökningen genomfördes som en kvalitativ studie med hjälp av intervjuer. I arbetet intervjuades en mikro företagare som inte använde sig av e-fakturerings, och två som hade implementerat e-fakturerings för några år sedan. Här jämfördes också om föreställningarna med e-fakturerings hos den som inte använde sig av e-fakturerings stämde överens med de erfarenheterna hos dem som använde sig av e-fakturerings. Till slut sammanställdes även en praktisk redogörelse på hur man kan ta i bruk bankens egen e-fakturerings tjänst. Här användes en banks anvisningar.

Undersökningen visade att användningen av e-fakturerings har positiva effekter för företaget. De mest fördelaktiga faktorerna var tidsinbesparing, fakturauppföljning och lägre kostnader. Orsaken till att vissa mikro företagare inte implementerat e-fakturerings var för att kundernas efterfrågan inte varit tillräckligt stor. Av sammanställningen av i bruk tagnings processen som skapades, framgick det att detta sker i två steg och är mycket enkelt att använda.

Språk: svenska

Nyckelord: e-fakturerings, mikro företagare, övergångsprocess, e-faktura

OPINNÄYTETYÖ

Tekijä: Frida West

Koulutus ja paikkakunta: Liiketalous, Vaasa

Suuntautumisvaihtoehto: Taloushallinta

Ohjaaja(t): Cilla Salo

Nimike: Sähköisen laskutuksen käyttö mikroyrittäjillä Pohjanmaalla

---

Päivämäärä 4.12.2023

Sivumäärä 39

Liitteet -

Tiivistelmä

Tämä opinnäytetyö käsittelee sähköisen laskutuksen käyttöä Pohjanmaan mikroyrittäjien keskuudessa. Työn tarkoituksena oli selvittää, miksi osa mikroyrittäjistä ei ole ottanut verkkolaskutusta käyttöön ja mitä hyötyjä verkkolaskutuksen käytöstä voidaan odottaa. Tarkoituksena oli myös, että työ toimisi työkaluna mikroyrittäjille, jotka haluavat ottaa verkkolaskutuksen käyttöön.

Tutkimus toteutettiin laadullisena tutkimuksena haastattelujen avulla. Haastateltiin yhtä mikroyrittäjää, joka ei käyttänyt verkkolaskutusta, ja kahta mikroyrittäjää, jotka olivat ottaneet verkkolaskutuksen käyttöön muutama vuosi sitten. Tutkimuksessa verrattiin myös sitä, vastasivatko verkkolaskutusta käyttämättömien käsitykset verkkolaskutuksesta verkkolaskutuksen käyttäjien kokemuksia. Lopuksi koottiin myös käytännön selvitys pankin oman verkkolaskupalvelun käytöstä. Tässä käytettiin yhden pankin ohjeita.

Tutkimus osoitti, että verkkolaskutuksen käytöllä on positiivisia vaikutuksia yritykselle. Suotuisimpia tekijöitä olivat ajansäästö, laskujen seuranta ja kustannusten aleneminen. Syy siihen, miksi osa mikroyrittäjistä ei ottanut verkkolaskutusta käyttöön, oli se, että asiakaskysyntä ei ollut tarpeeksi suuri. Käyttöönottoprosessista laaditusta yhteenvedosta kävi ilmi, että se on kaksivaiheinen prosessi ja erittäin helppokäyttöinen.

Kieli: suomi

Avainsanat: verkkolaskutus, mikroyrittäjä, siirtymäprosessi, verkkolasku

BACHELOR'S THESIS

Author: Frida West

Degree Programme: Business administration, Vaasa

Specialization: Financial management

Supervisor(s): Cilla Salo

Title: The use of e-invoicing by micro-entrepreneurs in Ostrobothnia.

Date 4.12.2023   Number of pages 39

Appendices -

Abstract

This thesis deals with the use of e-invoicing among micro-entrepreneurs in Ostrobothnia. The goal was to investigate why some micro-entrepreneurs have not implemented e-invoicing, and what benefits can be expected from the use of e-invoicing. I also wanted the work to serve as a tool for micro-entrepreneurs who want to implement e-invoicing.

The research was conducted as a qualitative study using interviews. One microentrepreneur was interviewed who was not using e-invoicing at all, and two who had implemented e-invoicing a few years ago. It compared whether the perceptions of the use of e-invoicing by those who did not use e-invoicing with the experiences of those who did use e-invoicing. Finally, I also compiled a practical account of how to use the bank's own e-invoicing service. Here I used the instructions of one bank.

The study showed that the use of e-invoicing has positive effects for the company. The most beneficial factors were time saving, invoice monitoring and cost reduction. The reason why some micro-entrepreneurs did not implement e-invoicing was because customer demand was not high enough. The resulting summary of the adoption process shows that it is a two-step process and very easy to use.

Language: english

Key words: e-invoicing, micro-entrepreneur, transition process, e-invoice

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	2
1.1	Syfte.....	2
1.2	Problemformulering.....	3
1.3	Avgränsning.....	3
1.4	Metod och tillvägagångssätt.....	3
1.5	Disposition.....	4
2	Mikroföretagare.....	6
3	Faktureringsprocessen.....	7
3.1	Faktureringsprocessen.....	9
3.2	Arkivering.....	10
3.3	ERP-system.....	10
4	E-faktureringsoperatörer.....	12
4.1	E-faktureringsoperatörer.....	12
4.2	Lag om e-faktureringsoperatörer.....	13
4.3	Standard för e-faktureringsoperatörer.....	14
5	Från manuell till e-faktura.....	15
6	Empiriskt resultat.....	17
6.1	Undersökningsmetod.....	17
6.2	Utförande av intervjun.....	17
6.3	Presentation av respondenter.....	17
6.4	Frågorna i intervjun.....	18
7	Resultat.....	20
8	Praktisk redogörelse hur man kan ta i bruk Andelsbankens e-fakturatjänst som mikroföretagare.....	27
9	Analys.....	32
9.1	Reliabilitet och validitet.....	35
10	Sammanfattning.....	36
10.1	Varför övergår inte mikroföretagare till e-faktureringsoperatörer?.....	36
10.2	Vilka fördelar kan man förvänta sig med e-faktureringsoperatörer?.....	36
10.3	Hur bör en mikroföretagare gå till väga vid implementering av e-faktureringsoperatörer med hjälp av bankens tjänster?.....	37
11	Litteraturförteckning.....	38

Figurförteckning

Figur 1 Beskrivning av faktureringsprocessen	10
Figur 2 Den manuella faktureringsprocessen.....	15
Figur 3 Den elektroniska faktureringsprocessen	16
Figur 4 Skapa e-faktura; steg 1	29
Figur 5 Skapa e-faktura; steg 2	30
Figur 6 Skapa e-faktura; steg 3	31
Figur 7 Fördelar med e-fakturering	37

Tabellförteckning

Tabell 1 Metodologiset ja teorettiset lähtökohdat (Isohella, 2019)	4
--	---

1 Inledning

Världen digitaliseras. Inte minst företagsvärlden. Ekonomiförvaltningen inom ett företag består av flera olika mångsidiga processer exempelvis fakturering, orderhantering och all extern och intern kommunikation. För att ett företag ska hållas konkurrenskraftigt måste de följa utvecklingen och digitalisera sina tjänster och processer. Detta innebär förändringar inom företaget som personalen måste anpassa sig till. Digitalisering avser processen att omvandla analog information, såsom text, bilder eller ljud, till ett digitalt format som kan lagras, bearbetas och överförs elektroniskt. Denna process möjliggör enklare lagring, hämtning och hantering av data, samt möjligheten att överföra den över långa avstånd via internet. I de flesta arbetsmiljöer idag förlitar sig människor helt eller delvis på digital teknik. Digitaliseringen har på många sätt haft en positiv inverkan på arbetsmiljön genom att automatisera tråkiga och enformiga arbetsuppgifter samtidigt som kvaliteten och produktiviteten förbättrats. Digitalisering används flitigt inom många områden, inklusive företag och har i hög grad påverkat hur vi lever och arbetar idag.

Trots den omfattande digitalisering som världen genomgår finns det företag som delvis står utanför digitaliseringsprocessen. Jag vill ta reda på vad som är orsaken till detta. Eftersom fakturering är en typisk del av företagets verksamhet och är en process som företag ofta i första hand digitaliserar har jag valt att fokusera undersökningen på e-fakturering hos mikroföretagare. Genom att undersöka detta förväntar jag mig att få inblick i de bakomliggande orsakerna till att implementering av e-fakturering inte gjorts. Liknande forskning har tidigare gjorts på andra geografiska områden. Till exempel Ehrman (2014) undersöker e-fakturering hos mikroföretagare i Pargas.

1.1 Syfte

Syftet med detta examensarbete kommer i första hand vara att ta reda på varför vissa mikroföretagare i svenska Österbotten inte har implementerat e-fakturering i sitt företag.

Att e-fakturering på sikt sparar både tid och pengar är ganska självklart. (Myndigheten för digital förvaltning, 2023). Jag vill ta reda på om det finns andra fördelar med e-fakturering ur företagarens synvinkel.

Eftersom undersökningen också inkluderar en praktisk redogörelse för hur en implementering kan gå till så är min förhoppning att undersökningen ska kunna fungera som stöd för mikroföretagare som överväger att införa e-fakturering.

1.2 Problemformulering

Jag kommer att försöka uppnå undersökningens syfte med hjälp av följande forskningsfrågor;

- Varför övergår inte mikroföretagare till e-fakturering?
- Vilka fördelar kan man förvänta sig med e-fakturering?
- Hur bör en mikroföretagare gå till väga vid implementering av e-fakturering med hjälp av bankens tjänster?

1.3 Avgränsning

Detta arbete fokuserar på faktureringsprocessen hos mikroföretagare och tar inte ställning till faktureringsprocessen i större och moderniserade företag. Österbotten är känt för sina många mikroföretagare och jag kommer därmed att rikta in mig på företag i svenska Österbotten.

1.4 Metod och tillvägagångssätt

Forskning delas ofta upp i typerna kvantitativ och kvalitativ. I nedanstående tabell har jag sammanfattat de mest väsentliga skillnaderna mellan dessa båda typer. Sammanfattningsvis kan man konstatera att det är fråga om kvantitativ forskning när man samlar in och analyserar data som är mätbar och strukturerad. Exempel på en kvantitativ metod kan vara en undersökning i form av enkäter. När det är fråga om en kvalitativ undersökning är data man samlar in inte lika exakt och hur man tolkar den är inte lika självklart.

Kvantitativ undersökning	Kvalitativ undersökning
Strukturerad undersökningsstrategi	Ostrukturerad undersökningsstrategi

Materialets natur strikt och pålitligt	Materialets natur mångsidigt och djupt
Säkerställer teorin	Skapar teorin
Forskaren är betraktare av materialet	Forskaren är en tolkare av materialet
Omfattande material av stora mängder	Mindre material, materialets kvalitet har betydelse
Mätning och testning	Betraktande och tolkande
Svarar på frågan "hur stor/hur många"	Svara på frågan "varför/hur"
Generaliserbar	Flexibel

Tabell 1 Metodologiset ja teorettiset lähtökohdat (Isohella, 2019)

På basen av ovanstående resonemang angående forskningsmetoder har jag valt att använda mig av en kvalitativ undersökning i form av intervjuer. För att få svar på de olika forskningsfrågorna kommer jag att intervjua olika typer av mikroföretagare. För att få svar på min första forskningsfråga kommer jag att genomföra en intervju med en mikroföretagare som ännu inte implementerat e-faktureringslösning. För att få svar på min andra forskningsfråga kommer jag att intervjua en mikroföretagare som redan har infört e-faktureringslösning. Till slut kommer jag även att göra en praktisk redogörelse på hur en mikroföretagare kan ta i bruk Andelsbankens e-faktureringslösning med hjälp av anvisningar som finns på deras egna hemsida.

1.5 Disposition

Uppbyggnaden av mitt examensarbete är följande:

Kapitel 1 – Läsaren får en introduktion till ämnet och bakgrunden för undersökningen.

Kapitel 2 – I kapitlet presenteras vad som avses med mikroföretagare.

Kapitel 3 – Kapitlet beskriver faktureringsprocessen, arkivering och ERP-system.

Kapitel 4 – I detta kapitel definieras e-faktureringslösning.

Kapitel 5 – I kapitlet berättas om hur övergången från manuell fakturering till e-fakturering oftast går till.

Kapitel 6 – I detta kapitel presenteras den insamlade empirin.

Kapitel 7 – Kapitlet redogör för resultaten av undersökningen.

Kapitel 8 – I detta kapitel analyseras resultaten och återkopplas till teorin.

Kapitel 9 -Kapitlet sammanfattar arbetet i sin helhet.

Kapitel 10 - Litteraturförteckning

2 Mikroföretagare

I Finland är 93% av alla verksamma företag mikroföretag, vilket betyder att det finns cirka 275 000 mikroföretag i Finland (Yrittäjät, u.å.).

Enligt (Statistikcentralen, u.å.) definieras ett företag som ett mikroföretag om de har under 10 anställda. Från och med år 2003 räknas även ett företag vars årsomsättning är högst 2 miljoner euro eller den slutliga summan av balansen högst 2 miljoner euro till ett mikroföretag. Företaget ska då även uppfylla följande definierade grund för oberoende;

”Oberoende företag är de företag i vilka ett enskilt företag eller flera företag gemensamt som inte uppfyller definitionen på små och medelstora företag eller på små företag, beroende på vad som är relevant, inte innehar 25 procent eller mer av kapitalet eller rösträtten.” (Statistikcentralen, u.å.)

3 Fakturering

Fakturering är en av delarna i faktureringsprocessen där en faktura bildas som ett skriftligt krav på en betalning av en kund eller företag för en tjänst eller en vara. Fakturan kan skickas manuellt som en pappersfaktura eller i elektronisk form.

Det finns olika krav på hur en faktura bör se ut och vilken information den måste innehålla enligt Mervärdesskattelagen 209 e § (Mervärdesskattelagen, 2012).

Det finns inga skilda språkkrav för en fakturas obligatoriska uppgifter. Skatteförvaltningen har dock rätt att vid behov kräva att en översättning av fakturan sker. De obligatoriska kraven på vad en faktura bör innehålla är följande enligt (Skatteförvaltningen, 2019).

1. Datum för utfärdandet måste finnas med på fakturan, med det menas alltså det datum som försäljaren har skickat fakturan till köparen. Datumet för utfärdandet kan även vara dagen som fakturan har skapats, skrivits ut eller annan liknande sak.
2. Ett löpnummer för att underlätta identifieringen av fakturan. Tanken med löpnumret är att man exempelvis skall kunna observera ifall en faktura saknas. Fakturor som skapats under samma räkenskapsår får inte ha identiska löpnumror. Det finns inga krav på att löpnumret endast behöver bestå av numror.
3. Säljarens mervärdesskattenummer är även ett krav som måste finnas på fakturan. Mervärdesskattenumret antecknar näringsidkaren på fakturan när hen säljer produkter som gemenskapsintern försäljning enligt den allmänna bestämmelsen i mervärdesskattelagen 65 §.
4. Även köparens mervärdesskattenummer skall antecknas av säljaren på fakturan.
5. På fakturan bör både säljarens och köparens namn och adress framkomma. Ifall två näringsidkare gemensamt köper en vara eller produkt måste bådas namn och adress framkomma på fakturan.
6. Produkternas mängd och typ samt tjänsternas utsträckning och typ bör alltid framkomma på fakturan. Ibland kan produkterna och tjänsternas beskrivning bestå av koder, detta ifall köparen och ibland vid behov även Skatteförvaltningen har tillgång till förklaringen av koden.
7. För att skatten skall kunna riktas korrekt är det viktigt att datumet för en eventuell varuleverans, datumet för utförandet av tjänsten eller betalningsdatumet för en förskottsbetalning framkommer på fakturan.

8. På fakturan skall skattegrunden för varje skattesats, enhetspris och rabatter framgå.
9. På fakturan skall det framgå hur stort skattebeloppet som ska betalas är. Skattebeloppet behöver inte anges per skattesats eftersom detta kan räknas ut på basis av de övriga uppgifterna.
10. Om fallet är så att ingen skatt behöver betalas skall en anteckning om försäljningens skattfrihet finnas på fakturan.
11. Omvänd betalningsskyldighet innebär att det i stället för säljaren är köparen som är skattskyldig i och med försäljningen. Då antecknas detta på fakturan som "omvänd betalningsskyldighet".
12. Ifall det är köparen själv som utfärdar fakturan skall en anteckning om "självfakturering" finnas på fakturan.
13. Ifall ursprungsfakturan ändras och en ny faktura skickas ut, skall det i den nya fakturan hänvisas till ursprungsfakturan.
14. Ifall det är fråga om försäljning av begagnade varor, försäljning av resebyråttjänster eller försäljning av investeringsguld skall uppgifter om vinstmarginalbeskattning finnas med på fakturan.

Det finns undantag gällande vilka uppgifter som bör framkomma på en faktura beroende på fall. Det finns lindrigare krav för uppgifterna på en faktura. Trots det som bestäms i mervärdesskattelagen 209 e § (Mervärdesskattelagen, 2012) gällande fakturauppgifter behöver;

- "fakturor på sammanlagt högst 400 euro"
- "fakturor i minuthandeln eller i annan jämförbar försäljningsverksamhet som nästan uteslutande riktar sig till privatpersoner"
- "fakturor för restaurang- eller cateringtjänster eller persontransport, med undantag för fakturor för tjänster som är avsedda för vidareförsäljning"
- "fakturor/verifikationer som skrivs ut av parkeringsautomater och andra liknande anordningar"

endast innehålla följande uppgifter;

1. Datum för händelsen
2. Säljarens namn, identifieringsnummer och mervärdesskatt
3. Produkternas mängd och typ samt tjänsternas utsträckning och typ

4. Det skattebelopp som ska betalas angivet per skattesats eller skattegrunden angiven per skattesats

3.1 Faktureringsprocessen

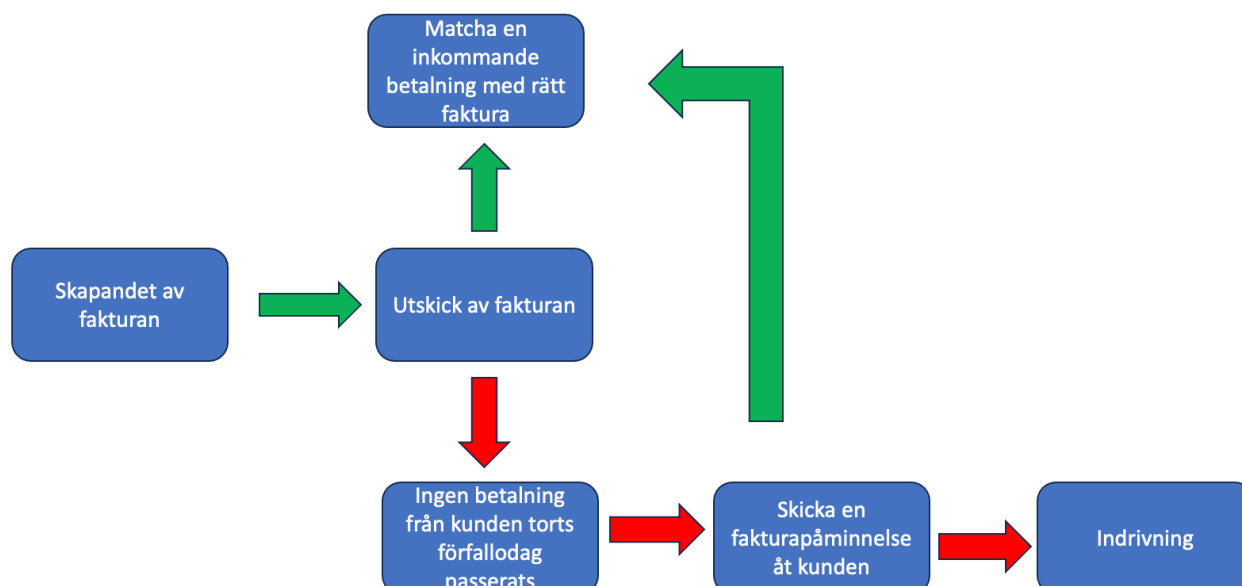
Faktureringsprocessens första steg är skapandet av fakturan. Enligt Azets (u.å.) ser skapandet av fakturan olika ut beroende på hurudant system företaget i fråga använder sig av.

Nästa steg i processen är utskick av fakturan. Den kan antingen skickas i väg från företagets egna system eller från tjänsteleverantörens faktureringsystem med hjälp av integration mellan systemen. Fakturorna kan även skickas som pappersfakturor men i och med att digitaliseringen kommit ganska långt skickar de flesta företag i väg sina fakturor elektroniskt på ett eller annat sätt.

Nästa steg i processen är att matcha betalningar med rätt faktura. Det är viktigt att kunna identifiera och matcha inbetalningar med utskickade fakturor för att upprätthålla företagets kreditkontroll. I ett modernt faktureringsystem generas automatiskt referenser för utskickade fakturor med inkommande betalningar. I första hand sker alltså matchningen automatiserat men ifall en betalning saknar referensnummer kan man vara tvungen att sköta den manuellt.

Ifall betalningen av fakturan inte kommit in på företagets bankkonto trots att förfallodatumet redan passerat kan man vara tvungen att skicka ut en fakturapåminnelse. I många fall skickas fakturapåminnelser ut automatiskt efter en viss tid efter förfallodatumet. Men det förutsätter ett modernt system som både matchar fakturorna mot betalningarna automatiskt och skickar ut påminnelsefakturorna automatiskt.

Ifall kunden trots påminnelser inte betalar fakturan kan det bli aktuellt med indrivning. Vid indrivning har företaget hjälp av ett indrivningsföretag och det tillkommer även en rejäl tilläggsprocent till den förfallna obetalade fakturans summa för kunden som inte betalat fakturan i tid. (Azets, u.å.). Nedan har jag gjort en visuell framställning av hela faktureringsprocessen.

Figur 1 Beskrivning av faktureringsprocessen

3.2 Arkivering

Enligt lagen om ändring av mervärdesskattelagen (Lag om ändring av mervärdesskattelagen, 2021) skall en näringsidkare som använder sig av elektroniska försäljningsplattformar ha tillräckligt detaljerad bokföring över försäljningarna så att de medlemsstater som försäljningen skett kan verifiera att mervärdesskatten har redovisats rätt. Uppgifterna, till exempel fakturorna skall bevaras i tio år från utgången av det kalenderår då affärstransaktionen genomförts.

3.3 ERP-system

ERP är en förkortning och betyder Enterprise Resource planning. Det är alltså en resursplanering för företag. Alla företag använder sig inte av ERP-system eftersom det lämpar sig bäst för större företag med större kapital (Microsoft, u.å.).

Tekniskt sett består ett ERP-system av olika modulära applikationer som är integrerade med varandra och använder en centraliserad huvuddatabas (Lahti & Salminen, 2008, s. 36).

ERP-system effektiviserar verksamheter i hela företaget och kopplar ihop företagets alla olika verksamhetsområden, allt från tillverkning, ekonomi, personalhantering och rapportering (Microsoft, u.å.). I mitt arbete kommer jag inte att gå in på ERP-system utan fokusera på fakturerings delen.

4 E-fakturering

En elektronisk faktura, eller en e-faktura innebär en faktura som har upprättats, överförs och mottagits i elektronisk form. En e-faktura är egentligen en helt vanlig faktura som innehåller samma information som till exempel en faktura som skickas via mejl. Det finns dock några viktiga skillnader mellan e-fakturor och fakturor som skickas via mejl, även om båda skickas elektroniskt.

Det finns två krav som en e-faktura måste uppfylla för att klassas som en e-faktura. Det första är att fakturan måste hållas digital under hela sin livstid. Det räcker alltså inte med att fakturan skickas ut till kunden via mejl eftersom kunden då hamnar att hantera den manuellt. Det räcker inte heller med att företaget skickar fakturan som e-faktura, eftersom i många fall omvandlas den skickade e-fakturan till en e-mejl eller till och med en pappersfaktura för mottagaren. Det andra kravet är att fakturan automatiskt ska överföras från ett system till ett annat, där informationen överförs och lagras automatiskt (Zervant, 2022).

4.1 E-faktureringsoperatörer

Enligt (Zervant, E-fakturering – allt du behöver veta som egenföretagare, 2022) skulle man kunna jämföra e-faktureringsprocessen med samma princip som abonnemang för mobiltelefoner.

Den faktureringsprogramvara som man använder, använder i sin tur en e-faktureringsoperatör för att skicka en faktura på samma sätt som en mobiltelefon använder en operatör för att komma åt andra mobiltelefoner i nätet. E-faktureringsoperatören har sedan tillträde till ett e-faktureringsnätverk.

När du skickar en faktura till en kund som använder en annan operatör skickar din operatör först fakturan till din kunds operatör, som i sin tur skickar fakturan vidare till slutkunden. Operatörerna spelar alltså en väldigt viktig roll i processen.

För att räkningen skall kunna skickas mellan två operatörer måste de ha ett bindande samtrafikavtal mellan sig. De flesta operatörer har avtal mellan varandra, men det finns även de som inte har det. Basware är en allmänt använd e-faktureringsoperatör. Även de

flesta banker i Finland fungerar som självständiga e-faktureringsoperatörer (Zervant, 2022; Lahti & Salminen, 2008, s. 85).

4.2 Lag om e-fakturering hos upphandlande enheter och näringsidkare

E-fakturadirektivet, även kallat Europeiska unionen direktiv 2014/55/EU är en rättsakt som togs fram av Europeiska unionen för att understödja användningen av e-faktura inom EU. Denna lag trädde i kraft i Finland den 1 april 2019. Denna lag avser skyldigheten att kunna ta emot och behandla e-fakturor, samt rätten att få kräva att få e-fakturor.

I lagens tredje paragraf står det att alla upphandlande enheter i Finland har skyldighet att ta emot och behandla e-fakturor som grundar sig på sådana upphandlingskontrakt eller koncessioner som omfattas av lagen om offentlig upphandling och koncession inom sektorerna vatten, energi, transporter och posttjänster eller lagen om offentlig försvars- och säkerhetsupphandling.

Enligt (Julkisten hankintojen neuvonta, u.å.) är en upphandlande enhet följande;

- Statens, kommunernas och samkommunernas myndigheter
- Evangelisk-lutherska kyrkan och ortodoxa kyrkan samt deras församlingar och övriga myndigheter
- Statens affärsverk
- Offentligrättsliga organ

Enligt paragraf fyra i lagen om e-fakturering hos upphandlande enheter och näringsidkare (Lag om elektronisk fakturering hos upphandlande enheter och näringsidkare, 2019) har upphandlande enheter och näringsidkare rätt att på begäran få fakturor av andra upphandlande enheter och näringsidkare i form av e-fakturor. Lagen gäller inte de företag som har en omsättning på mindre än 10 000 euro och endast handlar med konsumenter. Denna del av lagen trädde dock först i kraft den 1 april 2020.

4.3 Standard för e-fakturering

Den mest använda standarden för e-fakturering i Finland är Finvoice. Den är en e-faktureringsstandard som utvecklats av finska banker. I princip deltar alla stora banker med verksamhet i Finland i Finvoice förmedlingstjänst.

En aktuell lista på banker som är med i Finvoice förmedlingstjänst nedan.

Aktia, Danske Bank, DNB, Handelsbanken, Nordea, OmaSP, OP ryhmä, POP Pankit, S-Pankki, Säästöpankit och Ålandsbanken (Finanssiala, 2023).

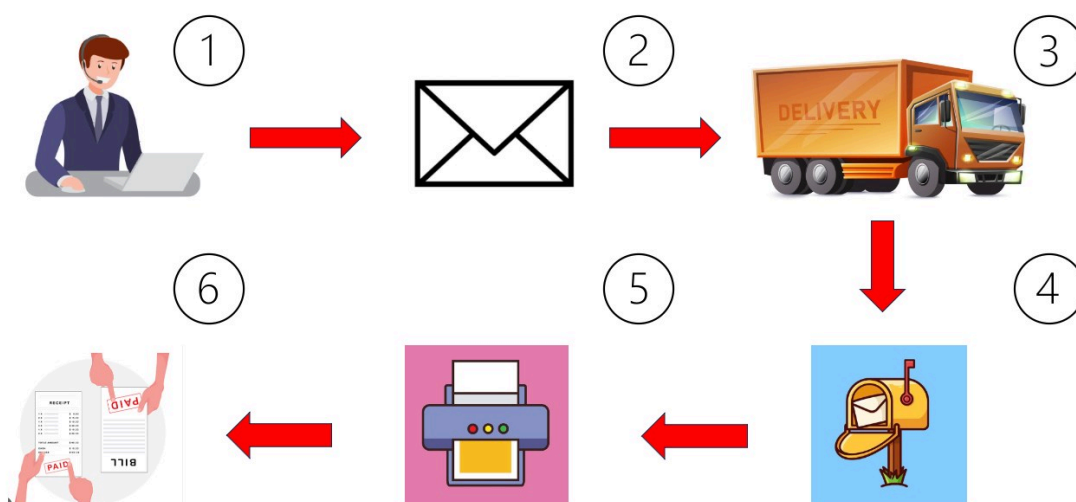
Med Finvoice kan man enkelt ersätta pappersfakturor, eftersom de kan levereras till kunden via banken precis som betalningar. Finvoice skapas i XML-format. Det är ett format som kan läsas av applikationer och framställas på papper. (Visma, 2020)

Utöver Finvoice så finns det också andra officiella standarder men åtminstone i dagens läge så är deras andel av användningen mycket liten.

5 Från manuell till e-faktura

I detta kapitel har jag med hjälp av text och bilder redogjort hur en manuell faktura respektive en e-faktura skickas till mottagaren. Enligt Zervant går den manuella faktureringsprocessen till enligt följande (Zervant, 2019):

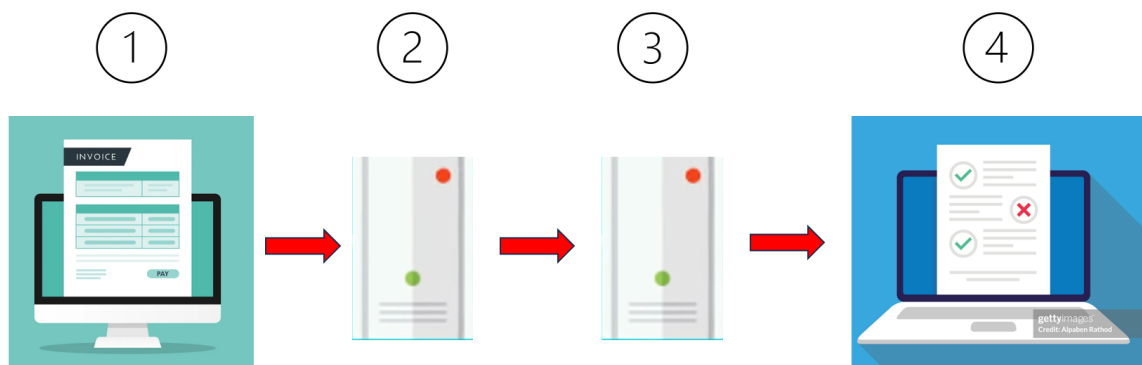
1. Fakturan skapas
2. Fakturan konverteras
3. Fakturan skickas i väg med en distributör
4. Fakturan postas till mottagarens fakturaadress
5. Fakturan mottages och skannas in i mottagarens system manuellt
6. Fakturan betalas manuellt av mottagaren

Figur 2 Den manuella faktureringsprocessen

E-fakturering:

1. Fakturan skapas
2. Fakturan skickas iväg elektroniskt till fakturerarens tjänsteleverantör
3. Fakturan skickas elektroniskt därifrån iväg till mottagarens tjänsteleverantör
4. Tjänsteleverantören skickar vidare fakturan till mottagarens system där den betalas elektroniskt

Figur 3 Den elektroniska faktureringsprocessen

6 Empiriskt resultat

Min empiriska del består av intervjuer med tre olika mikroföretagare i Österbotten, samt en praktisk redovisning hur man som mikroföretagare kan ta i bruk en e-fakturerings tjänst ur Andelsbankens perspektiv.

Jag kommer att presentera de insamlade intervju svaren per respondentgrupp.

6.1 Undersökningsmetod

Som datainsamlingsmetod till min empiri använde jag mig av en kvalitativ forskningsintervju med de olika respondenterna. Jag ansåg att en kvalitativ forskningsintervju skulle passa bäst för mitt ämne och de resultat jag ville nå med mitt arbete. I mitt val av respondenter hörde jag mig för med vänner och bekanta för att hitta passande mikroföretagare att intervjua.

6.2 Utförande av intervjun

När jag hade valt ut några respondenter så var jag i kontakt med dem per telefon och berättade för dem om min situation och att jag för tillfället skriver mitt examensarbete och undrar ifall de vill ställa upp på en intervju med mig. Alla jag frågade tackade ja och då bestämde vi en träff för när intervjun skulle vara. Efter att vi bestämt tid och plats mejlade jag även frågorna och respondenterna i fråga på förhand så att de skulle ha lite tid att förbereda sig. Respondenterna namnges inte i studien för att säkerställa deras anonymitet.

6.3 Presentation av respondenter

Till mina intervjuer sökte jag efter två olika slags mikroföretag. Till den första gruppen hör mikroföretag som inte ännu implementerat e-fakturering och till den andra gruppen hör mikroföretag som har implementerat e-fakturering men inte använt sig av det förut. Implementeringen ska även ha skett mellan 2–3 år sedan. Respondent 1 hör till den första gruppen och respondent två och tre hör till den andra gruppen.

Presentation av respondenterna till intervjuerna:

Respondent 1, mikroföretag som verkar inom social och hälsovårdsbranschen

Respondent 2, mikroföretag som tillverkar rullgardiner och markiser samt installation av dessa.

Respondent 3, mikroföretag som importerar skönhetsprodukter, innefattar både försäljning via nätbutik och skönhetsbehandlingar. Respondent 3 importerar även luftrenare som sedan säljs vidare ut till kunder.

6.4 Frågorna i intervjun

Följande frågor bad jag respondenterna besvara i intervjun.

Grupp 1, företag som inte ännu har implementerat e-fakturering:

1. Vilken bransch är företaget verksam i?
2. Hur länge har företaget funnits?
3. Hur stort är företaget? (antal anställda)
4. Vilka olika kundgrupper har ni i företaget?
5. Hur sköts faktureringen i företaget i nuläget?
6. Har ni någon gång övervägt att gå över till e-fakturering?
7. Hur mycket vetskap har ni gällande ibruktagning och användning av e-fakturering?
8. Varför har ni inte övergått till e-fakturering?
9. Vad har ni för egen föreställning gällande för- och nackdelarna med e-fakturering?
10. Upplever ni att kunderna önskar att ni använde er av e-fakturering?

Grupp 2, företag som implementerat e-fakturering men tidigare inte använt sig av det (inom 2-3 år):

1. Vilken bransch är företaget verksam i?
2. Hur länge har företaget funnits?
3. Hur stort är företaget? (antal anställda)
4. Vilka olika kundgrupper har ni i företaget?
5. Hur länge har ni använt er av e-fakturering?
6. Vilken är fördelning mellan e-faktureringen för B2B respektive privatkunder, leverantörer?
7. Vad fick er att övergå till e-fakturering?
8. Upplevde ni övergångsprocessen som jobbig?
9. Fick ni tillräcklig vägledning från banken/e-faktureringsoperatören vid implementeringen?
10. Vilka för- och nackdelar finns det med det nya faktureringsystemet jämfört med det gamla?
11. Vilka typer av företag bör enligt er överväga att implementera e-fakturering?
12. Upplever ni att era kunder är nöjda med användningen av e-fakturering?

7 Resultat

I detta kapitel kommer jag att presentera respondenternas svar från intervjuerna och sedan analysera och sammankoppla de med teorin. Jag kommer att presentera svaren från intervjuerna per respondentgrupp och börja med grupp ett. Jag kommer även i slutet av resultatkapitlet att göra en praktisk redogörelse för hur en mikroföretagare kan ta i bruk Andelsbanken egna e-fakturatjänst.

Grupp 1 (Respondent 1, personlig intervju, 8.11.2023)

1. Vilken bransch är företaget verksam i?

Företag X verkar inom social- och hälsovårdsbranschen där hen erbjuder massage åt sina kunder.

2. Hur länge har företaget funnits?

Företag X blev grundat år 2012 och har alltså varit verksamt i 11 år.

3. Hur stort är företaget? (antal anställda)

Respondent 1 fungerar som ägare och verkställande direktör för företag X. Hen sköter även faktureringen i företaget.

4. Vilka olika kundgrupper har ni i företaget?

Respondent 1 berättar att de i huvudsak är återkommande privatpersoner men att hen även har några företagskunder. Företagen erbjuder alltså gratis massage åt sina anställda.

5. Hur sköts faktureringen i företaget i nuläget?

De flesta kunder betalar alltid direkt på plats med bankkort eller kontanter, eller med bankgiro. Respondent 1 säger att hen även manuellt kan skapa en faktura och att den i så fall skickas ut på papper till kunden. Hen berättar att det finns en företagskund med vilken hen har kommit överens om att skicka ut fakturan i PDF-format, men att resten sköts som pappersfaktura. Företag X använder sig alltså inte av något faktureringsprogram överhuvudtaget utan allting sköts manuellt.

6. Har ni någon gång övervägt att gå över till e-fakturering?

Respondent 1 berättar att e-fakturering nog har varit i tankarna eftersom vissa företag har frågat efter det. Hen har då övervägt saken och kommit fram till att i nuläget känner hen inte behovet av att implementera detta eftersom efterfrågan inte är tillräckligt stor. Andelen kunder som faktureras är så pass liten eftersom de flesta betalar med bankkort på plats. De enstaka företag som faktureras har ändå varit nöjda med pappersfaktura och i enstaka fall PDF-faktura.

7. Hur mycket vetskap har ni gällande ibruktagande och användning av e-fakturering?

Respondent 1 säger att hen inte har nästan någon vetskap alls kring ibruktagning av e-fakturering och att ifall detta skulle bli aktuellt skulle hen behöva vägledning och hjälp med detta. Respondent 1 berättar att i ett skede när det var flera företag som skulle faktureras i samma veva började hen fundera ifall ibruktagandet av e-fakturering skulle vara ett alternativ. Men i detta skede löste det sig på annat sätt och hen gjorde ingenting åt saken. Respondent 1 fick även ett tips av ett av företagen att ifall det är frågan om bara någon enstaka e-faktura så kan banken vara till hjälp och att e-fakturan kan skickas via dem, men situationen löste sig och företagen i fråga var nöjda med att ta emot pappers- eller PDF-faktura istället.

8. Varför har ni inte övergått till e-fakturering?

Respondent 1 berättar att hen inte har övergått till e-fakturering eftersom hen anser att behovet inte är tillräckligt stort i nuläget och att inget av företagen som hen fakturerar kräver att få ta emot e-fakturor.

9. Vad har ni för egen föreställning gällande för- och nackdelarna med e-fakturering?

Respondent 1 säger att en fördel som tillkommer ifall man har mycket kunder som skall faktureras är tidsinbesparing men att i hens fall är andelen faktureringskunder så liten så hen tror att besväret med ibruktagningen och användningen av systemet inte skulle ge något mervärde för företaget. Respondent 1 tror att uppföljningen av exempelvis betalningar skulle underlättas vid användning av ett elektroniskt system ifall faktureringskundernas andel vore större. I dagsläget sköter hen dock uppföljningen

manuellt genom att anteckna allting i sin almanacka vilket är tillräckligt för företagets nuvarande behov.

10. Upplever ni att kunderna önskar att ni använde er av e-fakturering?

Respondent 1 berättar att inget av företagen som hen fakturerar har krävt att få en e-faktura men att de nog har frågat om det. De har då kommit överens sinsemellan att fakturorna antingen skickas som pappersfakturor eller som PDF-faktura till företagets mejl.

Grupp 2 (Respondent 2, personlig intervju, 31.10.2023; respondent 3, personlig intervju, 1.11.2023)

1. Vilken bransch är företaget verksam i?

Företag Y verkar inom sektorn för tillverkning av rullgardiner och markiser samt installation av dessa. Respondent 2 sköter i huvudsak inte företagets fakturering men har ändå vetskap om hur processen sköts.

Företag Z importerar skönhetsprodukter och det innefattar både försäljning via nätbutik och skönhetsbehandlingar. Företag Z importerar även luftrenare som sedan säljs till kunder. Respondent 3 sköter även faktureringen för hela företag Z.

2. Hur länge har företaget funnits?

Företag Y har funnits i 45 år och är grundat år 1978.

Företag Z har funnits i 31 år och är grundat år 1992.

3. Hur stort är företaget? (antal anställda)

Respondent 2 fungerar som ägare och verkställande direktör för företag Y. Företag Y har 3 anställda i huvudsak. Beroende på säsong och arbetsmängd kan det behövas förstärkning, men det är endast inhopp och inga fasta anställningar.

Respondent 3 fungerar som ägare och verkställande direktör för företag Z. Företag Z har en anställd vilket är respondent 3 själv. Även i detta företag kan det behövas förstärkning beroende på säsong, men i huvudsak är det en fast anställd.

4. Vilka olika kundgrupper har ni i företaget?

Respondent 2 berättar att det förekommer både privatpersoner, kommuner och företag.

Respondent 3 berättar att det förekommer flest privatpersoner när det kommer till nätbutiken, men att försäljningen av luftrenaren även omfattar kommunala kunder och företagskunder.

5. Hur länge har ni använt er av e-faktureringsprogram?

Företag Y har använt sig av e-faktureringsprogram i cirka två år. Innan de implementerade e-faktureringsprogram använde de sig av ett enklare äldre faktureringsprogram där man endera skickade ut fakturorna per e-mejl åt kunden eller som pappersfaktura. Företag Y använder sig av ett faktureringsprogram som heter Isolta.

Företag Z har använt sig av e-faktureringsprogram i nästan två år. Även företag Z använder sig av Isolta som faktureringsprogram och respondent 3 berättar att hen varit mycket nöjd med användningen av det. Företag Z har använt sig av samma faktureringsprogram i cirka 8 år men att e-faktureringsprogram togs i bruk senare.

6. Vilken är fördelning mellan e-faktureringsprogram för B2B respektive privatkunder, leverantörer?

Respondent 2 berättar att e-faktureringsprogram används främst till företagskunder, kommuner och leverantörer. Hen berättar att till i princip alla privatkunder skickas fortfarande PDF-fakturor till största delen men även enstaka pappersfakturor. Respondent 2 berättar att hen upplever att de flesta privatkunder föredrar att fakturorna skickas ut som PDF och att det är väldigt få kunder som någon gång skulle ha angett att de har en e-faktureringsadress dit e-fakturorna kunde skickas.

Respondent 3 berättar att e-faktureringsprogram helt klart är som störst hos kommuner och företag i och med försäljningen av luftrenarna. När det kommer till försäljningen till privatpersoner är det i huvudsak via nätbutiken. Där kan kunderna betala i samband med beställningen, antingen med Klarna eller Paytrail. Då kan respondent 3 följa med via nätbutiken och se att pengarna kommit in och sedan skicka iväg beställningen till kunden.

7. Vad fick er att övergå till e-fakturering?

Respondent 2 säger att i och med implementeringen av e-fakturering får man fakturahanteringen rationaliserad på ett helt annat sätt än med manuell fakturering. Hen berättar att allting som har med uppföljning av fakturorna att göra, samt att hålla koll på när betalningarna kommer in, är mycket lättare och mindre tidskrävande än med den gamla metoden i och med att man slipper mycket av det manuella arbetet. Hen berättar även att månadssammanställningarna som ska in till bokföringen blir mycket smidigare gjorda i och med att faktureringen sker helt och hållet elektroniskt samt att de flesta rapporter och andra sammanställningar endast är ett knapptryck bort. Respondent 2 säger att implementeringen har varit lönsam eftersom månadsavgiften för faktureringsprogrammet de har inte är hög. Hen jämför hur mycket det skulle kosta i lön till en anställd ifall allt arbete bakom fakturorna skulle ske manuellt och berättar att det inte är i närheten av hur lite faktureringsprogrammet kostar per månad.

Respondent 3 berättar att i samband med coronapandemin började de med importen av luftrenaren. Då märkte hen att det var mycket kommuner och större företag som intresserade sig och ville köpa produkten. Hen berättar att de flesta kommuner och större företag endast föredrar e-fakturering och vill helst inte ta emot PDF-faktura. Respondent 3 berättar att det var den huvudsakliga orsaken till att hen valde att ta i bruk e-fakturering i företaget.

8. Upplevde ni övergångsprocessen som jobbig?

Respondent 2 säger att de inte upplevde övergångsprocessen som jobbig. Hen tycker att faktureringsprogrammet är lättanvänt och att det sällan ställer till med några problem.

Respondent 3 berättar att producenten av hens faktureringsprogram var i kontakt med hen gällande en implementering av e-fakturering vilket gjorde det enkelt att ta beslutet. Hen säger att det i princip var ett knapptryck till att hen fick tillgång till e-faktureringen. Hen upplever heller inte att det var invecklat eller jobbigt att ta i bruk den.

9. Fick ni tillräcklig vägledning från banken/e-faktureringsoperatören vid implementeringen?

Respondent 2 säger att de nog fick tillräcklig vägledning från e-faktureringsoperatören vid implementeringen och att de egentligen aldrig behövde vara i kontakt med dem gällande att det skulle ha varit några problem. Hen säger att det nog beror på att programmet är väldigt lättanvänt och att det fanns tydliga instruktioner hur man skulle använda sig av det.

Respondent 3 berättar att hen anser att de fick tillräcklig vägledning i samband med implementeringen. Hen berättar att hen hade kontakt med producenten av e-faktureringsprogrammet vid två olika tillfällen när hen ville fråga om några praktiska funktioner med programmet.

10. Vilka för- och nackdelar finns det med det nya faktureringsystemet jämfört med det gamla?

Respondent 2 berättar att den enda nackdelen hen kan se med utskicket av PDF-fakturor åt kunder är när fakturorna skickas till kundernas mejlbox och det inte står firmans namn som avsändare, utan det är faktureringsoperatören som står som avsändare i och med att fakturan skickas från deras program. Hen säger att det har varit vissa kunder som har tolkat fakturamejlet som skräppost och därmed inte betalat fakturan direkt.

Respondenten 3 säger att de främsta fördelarna med e-faktureringen är att det blir lägre kostnader och mindre papper. En annan sak som hen tycker är en fördel är att fakturorna går oftast direkt till rätt person. Förut när man skickade en PDF-faktura skickades den till någon typ av informationsmejl och man kunde inte vara helt säker på att den skickades vidare direkt till personen som skötte faktureringen i företaget.

11. Vilka typer av företag bör enligt er överväga att implemetera e-fakturering?

Respondent 2 påstår att de flesta företag, allt från små till stora föredrar att ta emot e-fakturor. Hen berättar att redan för flera år sedan var det aktuellt att företag även då ville ta emot e-fakturor men då hade företag Y inte ännu implementerat e-fakturering. Då i vissa specifika fall gjorde de så att de via nätbanken kunde skicka iväg en e-faktura till de mottagare som ville, eftersom deras dåvarande faktureringsystem inte kunde skicka iväg e-fakturor.

Respondent 3 uppmuntrar alla mikroföretag att ta ibruk e-fakturering eftersom det är så mycket smidigare och sparar både tid och pengar. Hen tror att anledningen till att vissa mikroföretagare inte implementerat e-fakturering har att göra med att det ofta är ganska få anställda i företagen och att man kanske inte orkar lära sig något nytt eftersom det gamla systemet alltid fungerat. Respondent 3 anser att ifall man har ett bra och fungerande faktureringsprogram men inte ännu tagit ibruk e-faktureringen skulle hen absolut rekommendera att göra det, eftersom processen inte var invecklad alls och att det fanns vägledning att få.

12. Upplever ni att era kunder är nöjda med användningen av e-fakturering?

Respondent 2 säger att hen upplever att kunderna har varit nöjda med deras e-fakturering. De har inte hört varken dåligt eller bra så hen tolkar det som att kunderna är nöjda och att det är en praktisk funktion som uppfyller kundens önskemål.

Respondent 3 säger att hen upplever att alla e-faktureringskunder varit nöjda i och med att kunderna betalar fakturorna inom utsatt datum. I enstaka fall har kunder eller kommuner hört av sig ifall det har varit något fel gällande informationen i fakturan såsom exempelvis pris, leveransdatum eller liknande. Ifall en faktura är felaktig är respondent 3 tvungen att kreditera bort den felaktiga fakturan för att sedan skicka ut en ny. Men hen säger att det inte påverkar kundnöjdheten alls gällande e-fakturering. Ofta får kunden i fråga längre betalningstid om en faktura är felaktig och en ny måste skickas ut och det borde ju ses som positivt ur kundens synvinkel.

8 Praktisk redogörelse hur man kan ta i bruk Andelsbankens e-fakturatjänst som mikroföretagare

I bruk tagning av e-fakturatjänst kan göras med olika serviceproducenter. Jag åskådliggör den konkreta processen med hjälp av Andelsbanken som exempel. Nedanstående information är tagen från Andelsbankens hemsida (Andelsbanken, u.å.)

För att kunna ta i bruk e-fakturerings tjänsten för företag hos Andelsbanken krävs det att man har ett avtal för digital kommunikation för företag. Det finns två olika sätt att ta i bruk detta avtal beroende på om du är tidigare kund hos Andelsbanken eller inte. Ett konto och digitala tjänster för företag kostar 9,40€/månaden plus en engångsavgift på 100€ vid öppningen av företagskontot.

Ifall du är kund hos Andelsbanken kan du öppna ett företagskonto själv på egenhand vi deras nättjänst genom att fylla i en ansökan om du uppfyller följande krav:

1. Du har OP användarkod
2. Dina kunduppgifter är uppdaterade
3. Du är myndig
4. Du har firmateckningsrätt för ditt företag ensam eller tillsammans med någon annan
5. Din bolagsform är aktiebolag eller firma
6. Ditt företag är skattskyldigt endast i Finland
7. Din företagsverksamhet huvudsakligen består av annat än placeringsverksamhet

Ansökan tar cirka 15 minuter att fylla i och behandlingen av den tar cirka en vecka. När ansökan är behandlad får man ett nätmeddelande till sin nät bank och ifall ansökan har godkänts kan man elektroniskt underteckna avtalet om digital kommunikation för företag och det träder i kraft automatiskt efter underteckningen.

Ifall man inte har Andelsbankens användarkoder och därmed inte är tidigare kund kan man ingå detta avtal antingen via ett telefonmöte eller på bankens kontor med en expert. Tidsbokningen kan man göra enkelt på Andelsbankens egen hemsida.

Till detta möte behöver man vara förberedd på att utge följande information:

1. Företagets FO-nummer och en beskrivning av affärsverksamheten
2. Om företaget inleder sin verksamhet, avtalet om bolagsbildning och beslutsprotokollet över konstituerande stämman
3. Om företaget är i verksamhet, företagets senaste resultaträkning och balansräkning
4. Uppgifter om företagets beskattningssländer

Uppgifter om företagets ägare:

5. Namn, födelsetid eller FO-nummer, medborgarskap, hemviststat och ägarandel

Uppgifter om de verkliga förmånstagarna

6. Namn, födelsetid, medborgarskap, hemviststat, egna, familjemedlemmars eller samarbetspartners eventuella betydande offentliga uppdrag

Identitetsbevis

7. Giltigt pass eller identitetskort om mötet är på kontoret

När man har ett företagskonto hos Andelsbanken och företaget fakturerar konsumentkunder, ska man upprätta ett fakturerarmeddelande. Det innebär att faktureraren registrerar sina uppgifter hos Finans Finland, för att göra dem sökbara i nätbanken för konsumenterna.

Ifall man även fakturerar företagskunder bör man samla in sina företagskunders e-fakturaadresser och spara dem i kundregistret i företagsprofilen. Detta kan man göra genom att skicka ut ett gemensamt mejl till alla företagskunder som man har och be dem skicka informationen. Man bör även meddela sina leverantörer företagets nya mottagningsadress så att man även kan få sina leverantörsfakturor elektroniskt.

E-fakturatjänsten kan användas både om man loggar in på hemsidan op.fi eller i OP:s egna applikation för telefoner eller surfplattor.

Skapandet av en e-faktura

Processen för att skapa en e-faktura går enligt Andelsbankens anvisningar (Andelsbanken, Skapa ny e-faktura, u.å.) till på nedan beskrivna sätt.

Sänd e-faktura ☆ ⓘ

E-fakturering **Ny e-faktura** Kunder Produkter Inställningar Felreturer

Skapa ny e-faktura

Avsändare **Sökning av kund** Sökning av produkter Faktura-uppgifter Läsning av faktura

Du kan ange önskat sökvillkor och precisera sökningen till vald uppgift, t.ex. kundnummer.

Ange sökvillkor

Sök ▼

Hämta Lägg till ny >

Kunder som motsvarar sökvillkoren 1-20 / 153

Välj kund ⓘ

KUNDNUMMER	KUND +	FO-NUMMER	FAKTURAFORMAT	POSTKONTOR	FUNKTIONER
987743	2222		EN-faktura	1111	> Välj
987769	2222	0345678-9	EN-faktura	11	> Välj
987749	Sretr tretre		Finvoice 2.01	ghf	> Välj
987750	Sretr tretre		Finvoice 2.01	ghf	> Välj
987719	abababa dsadsaas		Finvoice 2.01	EURAJOKI	> Välj
987756	Alli Asiakas		Finvoice 2.01	Oulu	> Välj

Figur 4 Skapa e-faktura; steg 1

- Man börjar med att välja vilken kund man vill fakturera genom att välja rätt kund från kundregistret

Skapa ny e-faktura

Avsändare > Sökning av kund > **Sökning av produkter** > Fakturering > Läsning av faktura

Lägg till produkten på e-fakturan

Endast de uppgifter som du fyller i och deras rubriker syns på fakturan.

Produktnummer och produktens namn **0010 Palanen** > Redigera uppgifterna om produkten

Produktspecifik tilläggsinformation
Visas inte på fakturan

Momsklass 24,00 %

* Skattebehandlingskod

* Produktens enhetspris ⓘ

Rabatt ⓘ

Antal beställt ⓘ

* Antal levererat ⓘ

-- Välj --

-- Välj --

Normal skatteprocent

Skattefri produkt

Omvänd moms

euro
derar moms
elade priset
%
H

Figur 5 Skapa e-faktura; steg 2

- De fält som det finns en stjärna vid är obligatoriska och bör innehålla någon typ av information
- Nästa steg är att lägga till uppgifter om produkten eller tjänsten som man har sålt till kunden.
- Produkterna och tjänsterna som företaget säljer kan man i förhand mata in i systemet så att det vid faktureringsstillfället bara är att välja rätt produkt så att produkten och informationen om denna kommer automatiskt med på fakturan.

Skapa ny e-faktura

Avsändare > Sökning av kund > Sökning av produkter > **Faktura-uppgifter** > Läsning av faktura

(märkta med en asterisk * är obligatoriska)

Fakturaspecifika uppgifter

* Fakturans nummer	100000088
* Fakturans referens	<input type="text" value="2019010009366"/>
	Referens utan identifierare. Identifiereraren räknas med automatiskt.
Fakturaformat	EN-faktura
Beställningsnummer	<input type="text"/>
Avtalsnummer	<input type="text"/>
Offertreferens	<input type="text"/>
* Fakturans datering	<input type="text" value="19.02.2021"/>
* Förfallodag	<input type="text" value="05.03.2021"/>

Figur 6 Skapa e-faktura; steg 3

- Nästa steg är att fylla i fakturaspecifika uppgifter, såsom fakturans referensnummer och om kunden vill att man specifikt fyller i någon typ av beställningsnummer, avtalsnummer eller offertreferens
- Här fyller man även i fakturans datum samt förfallodag för fakturan
- Efter att all information är ifylld är det bara att skicka ut e-fakturan till kunden

9 Analys

I detta kapitel sammanfattas intervjuerna för att undersöka om det finns likheter eller olikheter mellan respondenternas svar. Jag kommer även att återkoppla svaren till examensarbetets teoretiska del.

Min första fråga löd "Vilken bransch är företaget verksam i?". Denna fråga ställde jag för att jag ville få reda på om det är stor skillnad när det kommer till användningen av e-fakturering beroende på bransch. Två av de intervjuade företagen verkar inom branscher med anslutning till välmående medan ett av företagen är verksam inom teknisk leverans och installation.

"Hur länge har företaget funnits?" var min nästa fråga till respondenterna. Jag ville ta reda på ifall det finns några samband mellan tidpunkten när företaget grundats och hur deras faktureringsystem ser ut idag. Ifall företaget blivit grundat för mycket länge sedan kan man anta att det är större sannolikhet att företaget inte implementerat e-fakturering på grund av att man är nöjd med äldre teknik. Ifall företaget ganska nyligen börjat sin verksamhet kan man anta att sannolikheten är större att man redan från början hade använt sig av e-fakturering. Det visade sig att företagen funnits med mellan 12 till och med 45 år.

Nästa fråga löd "Hur stort är företaget?". Som mätverktyg till denna fråga valde jag att mäta företagets storlek baserat på antalet anställda. Alla tre företag hade ganska få antal anställda. Det vara bara ett av företagen som hade fler än en anställd och det var företag Y, som hade 3 anställda.

Följande fråga till respondenterna skilde sig från varandra eftersom ena gruppen inte använde sig av e-fakturering medan andra gruppen redan använde sig av e-fakturering. Frågan till gruppen som inte implementerat e-fakturering löd "Hur sköts faktureringen i företaget i nuläget?". I och med att företag X inte använde sig av e-fakturering ville jag ta reda på vilka verktyg och processer som används vid faktureringen i företaget istället. Det visade sig att faktureringsprocessen sker väldigt manuellt eftersom hen inte använde sig av ett digitala verktyg överhuvudtaget. Företagets faktureringsätt överensstämmer med vad teorin säger om manuell fakturering (Zervant, E-varför det? Vad är en e-faktura?, 2019).

Frågan till gruppen som redan implementerat e-fakturering löd ”Hur länge har ni använt er av e-fakturering?”. Båda företaget hade implementerat e-fakturering för cirka två år sedan.

Av grupp nummer ett frågade jag om de någon gång övervägt att gå över till e-fakturering. Svaret jag fick var att det har funnits i tankarna men hen har gjort bedömningen att det åtminstone inte i nuläget skulle ge något mervärde eftersom andelen fakturerade kunder är liten och de som fakturerats har varit nöjda med nuvarande system. Av grupp nummer två ställde jag frågan ”Vilken är fördelningen av användningen av e-faktureringen mellan B2B, privatkunder och leverantörer?”. Båda företagen konstaterade att e-fakturering berör uteslutande B2B kunder medan det för privatkundernas del fortfarande är PDF eller pappersfaktura som gäller. Detta är ganska självklart i och med att E-fakturadirektivet tagits fram för att understödja användningen av e-fakturor inom EU ifall man är en organisation som enligt lag bör följa reglerna för offentlig upphandling. (Lag om elektronisk fakturering hos upphandlande enheter och näringsidkare, 2019)

I och med att respondent 1 funderat på men inte tagit i bruk användningen av e-fakturering ville jag ta reda på om hen hade en klar uppfattning om vad e-fakturering innebär. Här framkom det hens inblick i e-fakturering inte var så stor.

Fråga sex till grupp två är av stor betydelse för undersökningen. Frågan gällde vad som fick dem att övergå till e-fakturering. Respondent 3 angav den konkreta orsaken att efterfrågan från kunderna avgjorde beslutet att ta i bruk e-faktureringen. I övrigt var svaren jag fick på denna fråga mera svar som respondenterna gav med facit i hand, det vill säga de svarade redan här på min fråga nummer nio gällande fördelar med e-fakturering. Därmed behandlar jag dessa svar i samband med fråga nio.

Följande fråga till grupp ett gällande orsaken till att företaget inte tagit i bruk till e-fakturering besvarades egentligen redan i samband med tidigare frågor så jag går inte närmare in på den här.

Svaret på frågan till grupp två, gällande hur komplicerad ibruktagningen av e-fakturering var, visade att respondenterna inte upplevt ibruktagningen som krånglig. Detta får sin förklaring också i följande fråga där jag frågade om stöd och vägledning varit tillräcklig. Här berättade båda respondenterna att stödbehovet varit ganska litet eftersom programmet varit lättanvänt. För de frågor som uppstått vid ibruktagningen har de fått den hjälp som

behövts. Man kanske kan anta att ibruktagandet och användningen av e-faktureringsoperatörerna samarbetar och utarbetat ett smidigt system, vilket jag nämnde i kapitel 4.1.

Följande fråga behandlade för- och nackdelar med e-faktureringsoperatörerna. Här frågade jag grupp ett om vilka föreställningar hen har gällande detta och av grupp två vilka för- och nackdelar de har erfart. Det visade sig att respondent 1 hade en ganska bra uppfattning om fördelarna med e-faktureringsoperatörerna. Hen föreställde sig att tidbesparing och fakturauppföljning skulle utgöra de största fördelarna. Detta överensstämmer med fördelarna som grupp två har upplevt. Övriga fördelar som grupp två lyfte fram var lägre kostnader och mindre pappersanvändning samt att fakturorna oftast skickas direkt till rätt person. Detta framkommer även i beskrivningar av allmänna fördelar med e-faktureringsoperatörerna, till exempel i (Myndigheten för digital förvaltning, 2023). Ingen av respondenterna framförde några nackdelar med användningen av e-faktureringsoperatörerna. En nackdel med att inte använda e-faktureringsoperatörerna är att när PDF-fakturorna skickas via e-mejl syns inte företagets namn som avsändare, vilket gör att en del mottagare tolkar dem som skräppost.

Jag ville även ta reda på hur stor efterfrågan det är från kundernas sida på e-faktureringsoperatörerna. Respondenten i grupp ett berättade att några företagskunder har frågat om möjligheten till e-faktura finns men ingen har ställt det som krav.

Till grupp två ställde jag ytterligare två frågor. I den ena av dessa frågade jag vilka typer av företag som enligt respondenternas åsikt bör överväga att implementera e-faktureringsoperatörerna. Av svaret från respondent 2 framgick tydligt att företag som har andra företag som kunder har fördel av att implementera e-faktureringsoperatörerna. Ifall företaget av en eller annan orsak inte har möjlighet att ta i bruk separata e-faktureringsoperatörerna så löns det för dem att utnyttja bankens e-faktureringsoperatörerna i de enskilda fall där kunder önskar att få e-faktura. Denna process redogör jag för i kapitlet "Praktisk redogörelse hur man kan ta i bruk Andelsbankens e-fakturatjänst som mikroföretagare". Respondent 3 ansåg att i princip alla mikroföretag skulle vinna på att ta i bruk e-faktureringsoperatörerna.

Avslutningsvis frågade jag av grupp två om deras uppfattning är att deras e-faktureringsoperatörerna är nöjda. Båda respondenterna anser att e-faktureringsoperatörerna varit nöjda med faktureringsoperatörerna. Båda respondenterna baserar sina antaganden på att det inte kommit några klagomål.

9.1 Reliabilitet och validitet

Reliabilitet har att göra med tillförlitlighet. Den baserar sig på hur mätningarna har gjorts och hur specifikt informationen har analyserats. Med validitet avses i forskningssammanhang att man håller sig till ämnet man har avgränsat sin undersökning till. (Bryman & Bell, 2017)

I detta arbete anser jag att reliabiliteten är god eftersom alla resultat baserar sig på faktiska svar på intervjufrågor. Eftersom urvalet av respondenter var litet är det dock viktigt att påpeka att inga generella slutsatser kan dras baserat på denna undersökning. Resultatet kan till exempel användas för att bygga en hypotes för fortsatt undersökning.

Även validiteten kan anses vara god eftersom jag i mitt arbete håller mig inom de avgränsningar som jag presenterade i inledningen.

10 Sammanfattning

Med detta arbete ville jag undersöka orsakerna till att e-fakturering inte implementerats hos vissa mikroföretagare i Österbotten, samt ta reda på vilka positiva följder som e-fakturering innebär. Jag ville även ge vägledning hur man som mikroföretagare kan ta i bruk e-faktureringstjänster. Mina forskningsfrågor var följande:

- Varför övergår inte mikroföretagare till e-fakturering?
- Vilka fördelar kan man förvänta sig med e-fakturering?
- Hur bör en mikroföretagare gå till väga vid implementering av e-fakturering med hjälp av bankens tjänster?

Undersökningen genomförde jag med hjälp av intervjuer med både mikroföretagare som inte använde sig av e-fakturering och mikroföretagare som redan använt sig av e-fakturering en tid. Jag har även analyserat och sammanställt en praktisk redogörelse baserat på en banks instruktioner på hur man kan använda sig av e-faktureringstjänsten.

I följande kapitel kommer jag att per forskningsfråga sammanfatta resultatet från undersökningen. Resultatet baserar sig på ett litet antal respondenter, så det bör inte tolkas som generellt gällande för alla mikroföretagare.

10.1 Varför övergår inte mikroföretagare till e-fakturering?

Den huvudsakliga orsaken till att mikroföretagare inte implementerat e-fakturering är att efterfrågan från kundernas sida har varit för liten. På basen av respondentens svar gällande hans kunskaper kring e-fakturering kan man anta att hen inte har en tillräcklig inblick i vad det skulle innebära att använda sig av e-fakturering. Också mikroföretagarens egna behov avgör; om det nuvarande systemet uppfyller de egna behoven, känns det inte relevant att börja med e-fakturering.

10.2 Vilka fördelar kan man förvänta sig med e-fakturering?

Undersökningen visade att de som använder sig av e-fakturering ser stora fördelar med det. De tre största fördelarna som respondenterna förde fram var tidsinbesparing, fakturauppföljning och lägre kostnader.

Utöver dessa framkom det även andra fördelar som till exempel Myndigheten för digital förvaltning lyfter fram (Myndigheten för digital förvaltning, 2023). Dessa åskådliggörs i nedanstående bild.

Figur 7 Fördelar med e-fakturerings

10.3 Hur bör en mikroföretagare gå till väga vid implementering av e-fakturerings med hjälp av bankens tjänster?

För att ta reda på detta valde jag att med hjälp av Andelsbankens egna anvisningar sammanställa en praktisk redogörelse som bestod av två delar. Den första delen är en "checklista" på vad man behöver ha för att kunna ta i bruk e-fakturerings-tjänsten som mikroföretagare. Den andra delen visar steg för steg hur man skapar en e-faktura i tjänsten.

11 Litteraturförteckning

- Andelsbanken. (u.å.). *Elektronisk fakturering för ditt företag – anvisningar om hur du tar i bruk e-fakturatjänsten*. Hämtat från Företagskunder:
<https://www.op.fi/foretagskunder/betalningsrorelse-och-kassahantering/fakturering-och-ankommande-betalningar/e-faktureringstjansten/e-faktura-anvisning> 25.10. 2023
- Andelsbanken. (u.å.). *Skapa ny e-faktura*. Hämtat från Andelsbanken:
<https://www.op.fi/documents/20556/35987246/SV-EN-laskunohjeet/3b82bbef-8c9a-19f3-1c7f-77d4949b838b> 01.11. 2023
- Azets. (u.å.). *Laskutusprosessin vaiheet*. Hämtat från Myyntireskontra ja laskutus:
<https://www.azets.fi/talouhallinto/laskutus-myyntireskontra/> 01.09. 2023
- Bryman, & Bell. (2017). *Företagsekonomiska forskningsmetoder*.
- Ehrman, L. (2014). Elektronisk fakturering i mikroföretag. Hämtat från
https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/75209/Ehrman_Lars.pdf?sequence=1&isAllowed=y den 21. 09. 2023
- Finanssiala. (den 06. 10. 2023). *Verkkolaskutus (Finvoice)*. Hämtat från
<https://www.finanssiala.fi/aiheet/verkkolaskutus-finvoice/#/> 23.09. 2023
- Finlex. (den 30. 12. 1997). *Arkivering av bokföringsmaterial*. Hämtat från
<https://www.finlex.fi/sv/laki/alkup/1997/19971336#Pidm46494959068336> 03.09. 2023
- Finlex. (den 29. 06. 2012). *Mervärdesskattelagen*. Hämtat från
<https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1993/19931501#O2-2L22P209e> 15.09. 2023
- Finlex. (den 22. 02. 2019). *Lag om elektronisk fakturering hos upphandlande enheter och näringsidkare*. Hämtat från
<https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2019/20190241> 01.10. 2023
- Finlex. (2021). *Lag om ändring av mervärdesskattelagen*. Hämtat från
<https://finlex.fi/sv/laki/alkup/2021/20210387#Pidm46434450266848> 15.11. 2023
- Isohella, S. (2019). *Metodologiset ja teorettiset lähtökohdat*. Hämtat från
<https://www.youtube.com/watch?v=my1qJY2mTxI> 10.10. 2023
- Julkisten hankintojen neuvonta. (u.å.). *Upphandlande enheter*. Hämtat från Vad är offentlig upphandling: <https://www.upphandling.fi/offentlig-upphandling/upphandlande-enheter> 05.09. 2023
- Lahti, S., & Salminen, T. (2008). *Kohti digitaalista talouhallintoa - sähköiset talouden prosessit käytännössä*. Juva: WS Bookwell Oy.
- Microsoft. (u.å.). *Vad är ERP?* Hämtat från <https://dynamics.microsoft.com/sv-se/erp/what-is-erp/> 01.10. 2023

- Myndigheten för digital förvaltning. (2023). *Fördelar med e-faktura*. Hämtat från <https://www.digg.se/kunskap-och-stod/e-handel/lag-forordning-och-foreskrifter/for-dig-som-ar-leverantor-till-offentliga-aktorer> 05.09. 2023
- Skatteförvaltningen. (den 27. 09. 2019). *Faktureringskraven vid mervärdesbeskattningen*. Hämtat från https://www.vero.fi/sv/Detailerade_skatteanvisningar/anvisningar/48090/faktureringskraven-vid-mervardesbeskattningen/ 03.09. 2023
- Statistikcentralen. (u.å.). *Mikroföretag*. Hämtat från https://www.stat.fi/meta/kas/mikroyritys_sv.html 15.09. 2023
- Visma. (den 19. 11. 2020). *Elektronisk fakturering, Finvoice*. Hämtat från <https://help.inschool.fi/LU/sv/Tilastot-tiedonsiirrot-ja-jarjestelmayhteydet/Laskutus/Verkkolaskutus-Finvoice.htm> 13.09. 2023
- Yrittäjät. (u.å.). *Yrittäjyys Suomessa*. Hämtat från <https://www.yrittajat.fi/yrittajajarjesto/tietoa-yrittajista/yrittajyys-suomessa/> 11.10. 2023
- Zervant. (2019). *E-varför det? Vad är en e-faktura?* Hämtat från <https://www.youtube.com/watch?v=ab2CMxpDlec> 03.10. 2023
- Zervant. (den 01. 08. 2022). *E-fakturering – allt du behöver veta som egenföretagare*. Hämtat från <https://www.zervant.com/sv/blogg/allt-du-behover-veta-om-e-fakturering/> 05.10. 2023